

**ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КП УКРАЇНИ
РАДА МІНІСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР**

П О С Т А Н О В А
від 16 травня 1967 р. N 320
Київ

**Про невідкладні заходи по захисту
грунтів від вітрової і водної ерозії
в Українській РСР**

{ *Із змінами, внесеними згідно з Постановами
Ради Міністрів УРСР*
N 282 ([282-78-п](#)) від 16.05.78
N 442 ([442-83-п](#)) від 25.10.83 }

Центральний Комітет КПРС і Рада Міністрів СРСР у постанові від 20 березня 1967 року N 236 "Про невідкладні заходи по захисту ґрунтів від вітрової і водної ерозії" відмітили, що багато колгоспів і радгоспів у степових і лісостепових районах внаслідок великого поширення ерозії ґрунтів одержують низькі і несталі врожаї сільськогосподарських культур.

Значне поширення ерозії ґрунтів має місце і в Українській РСР. На півдні республіки майже щороку пилові бурі видувають родючий шар ґрунту, пошкоджують і знищують посіви на значних площах. Великої шкоди завдає також водна ерозія, яка руйнує значні площі цінних сільськогосподарських угідь, різко знижує їх родючість, замулює ріки та інші водні джерела, утворює яри, погіршує гідрологічний режим місцевості, дуже зменшує вологозабезпеченість полів. У гірських районах Карпат і Криму селеві (грязьо-кам'яні) потоки заносять ріллю, знищують посіви і насадження, руйнують споруди, залізничні колії і шосейні шляхи.

Незважаючи на величезну шкоду, що її завдають вітрова і водна ерозія ґрунтів, посухи і суховії сільському господарству та іншим галузям народного господарства республіки, роботи по охороні ґрунтів і полезахисному лісорозведенню провадяться в незначних розмірах, а в багатьох господарствах вони зовсім не здійснюються. Великі площі лісових смуг перебувають у незадовільному стані, не організовано догляду за ними, допускаються потрапи і пошкодження захисних лісонасаджень, безсистемне вирубування лісів, не вживаються необхідні заходи до їх відновлення.

Міністерство сільського господарства УРСР, науково-дослідні заклади по сільському господарству, керівники багатьох партійних і радянських органів, колгоспів і радгоспів недооцінюють небезпеки руйнівної дії вітрової і водної ерозії ґрунтів та не вживають заходів для впровадження у виробництво розроблених науковимикладами і перевірених практикою систем землеробства, що дають можливість зберегти землі і посіви від ерозії.

Центральний Комітет КПРС і Рада Міністрів Союзу РСР, вважаючи боротьбу з вітровою і водною ерозією ґрунтів одним з найважливіших державних завдань у системі заходів, що їх вживають Партія і Уряд для дальшого розвитку сільськогосподарського виробництва, визнали за невідкладне широко розгорнути планомірне здійснення комплексу організаційно-господарських, агротехнічних, лісомеліоративних і

гідротехнічних протиерозійних заходів.

На виконання постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 20 березня 1967 року N 236 Центральний Комітет КП України і Рада Міністрів Української РСР **п о с т а н о в л я ю т ь**:

1. Зобов'язати Міністерство сільського господарства УРСР, Міністерство меліорації і водного господарства УРСР, Міністерство лісового господарства УРСР, Міністерство лісової, целюлозно-паперової і деревообробної промисловості УРСР, Українське об'єднання Ради Міністрів УРСР "Укрсільгосптехніка", Міністерство харчової промисловості УРСР, Міністерство м'ясної і молочної промисловості УРСР, обкоми і райкоми партії, облвиконкоми і райвиконкоми, районні виробничі управління сільського господарства, трести радгоспів, колгоспи, радгоспи та інші сільськогосподарські підприємства, лісгоспзаци і лісокомбінати, а також науково-дослідні сільськогосподарські заклади республіки забезпечити впровадження в залежності від ґрунтово-кліматичних умов розроблених наукою і передовою практикою заходів по захисту ґрунтів від ерозії.

Для боротьби з водною ерозією провадити обробіток ґрунту і посів сільськогосподарських культур поперек схилів, контурну оранку, поглиблення орного шару, лункування, переривчасте борознування, щільвання, впроваджувати ґрунтозахисні сівозміни, смугове розміщення культур, залуження крутих схилів; вирощувати полезахисні і водорегулюючі лісові смуги, провадити залісення ярів, балок, пісків, берегів річок і водойм, будівництво терас і протиерозійних гідротехнічних споруд (ступінчасті перепади, лотки швидкотоків, загати, стави, водойми, обвалування вершин і відгалужень ярів, будівництво водовідвідних і водозатримуючих валів та каналів).

У районах поширення вітрової ерозії, особливо в південних і південно-східних областях (Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Кримській, Одеській, Дніпропетровській, Луганській і Донецькій), впроваджувати такі способи обробітку ґрунту і посіву сільськогосподарських культур, які забезпечують максимальне збереження вологи в ґрунті, ґрунтозахисні сівозміни з смуговим розміщенням посівів і парів, застосовувати куліси, буферні смуги з багаторічних трав і озимих культур, снігозатримання, провадити будівництво ставів і водойм, створювати системи полезахисних лісових смуг, проводити закріплення і залісення пісків та інших непридатних для сільськогосподарського використання земель.

У гірських та передгірних районах Карпат, де поширене поверхневе перезволоження ґрунтів, а також у гірській зоні Криму забезпечити регулювання поверхневого стоку з залуженням водотоків, будівництво протиселевих та інших гідротехнічних споруд, терасування, контурну оранку, смугове розміщення культур у ґрунтозахисних сівозмінах, залісення і залуження схилів, здійснювати заходи по регулюванню випасу худоби та по захисту і збереженню гірських лісів.

Міністерствам та їх місцевим органам, керівникам і спеціалістам колгоспів, радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств здійснювати в першу чергу систему найбільш доступних і ефективних агротехнічних протиерозійних заходів.

2. Затвердити погоджені з обкомами КП України і облвиконкомами на 1968-1970 роки обсяги протиерозійних робіт на землях колгоспів, радгоспів та інших господарств з сільськогосподарським виробництвом:

а) по створенню полезахисних лісових смуг на площі 38 тис. гектарів по областях і відомствах згідно з додатком N 1;

б) по закріпленню і залісенню ярів, балок, пісків та інших непридатних земель, а також берегів річок і водоймищ на площі 126 тис. гектарів згідно з додатком N 2;

в) по терасуванню крутих схилів на площі 24 тисячі гектарів по областях згідно з додатком N 3.

Встановити Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, Міністерству харчової промисловості УРСР план створення полезахисних лісосмуг на площі 38 тисяч гектарів. Міністерству лісового господарства УРСР забезпечити проведення робіт по посадці полезахисних лісосмуг на площі 29,8 тис. гектарів на підрядних началах за договорами з колгоспами і радгоспами (додаток N 1).

3. Роботи по будівництву протиерозійних гідротехнічних і протиселевих споруд на 1968-1970 роки визначити в обсязі 31 млн. крб. Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР та Укрсільгосптехніці в двомісячний строк подати Держплану УРСР погоджені з облвиконкомом завдання по протиерозійному будівництву по областях на 1968 рік з розподілом по окремих видах будівництва і визначенням виконавців цих робіт.

4. Встановити на 1968-1970 роки завдання на проведення проектно-розвідувальних робіт, зв'язаних із здійсненням заходів по боротьбі з ерозією ґрунтів, в обсязі 6 млн. карбованців. Міністерству сільського господарства УРСР за погодженням з облвиконкомом і заінтересованими міністерствами щороку встановлювати об'єкти і обсяги проектно-розвідувальних робіт по областях.

5. Держплану УРСР, Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, Міністерству харчової промисловості УРСР і облвиконкомам на підставі обслідувань і виявлення очагів активної ерозії ґрунтів щороку встановлювати обсяги робіт по залуженню еродованих земель у колгоспах, радгоспах та інших господарствах з сільськогосподарським виробництвом.

6. Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, Міністерству лісового господарства УРСР, Міністерству лісової, целюзно-паперової і деревообробної промисловості УРСР, Міністерству харчової промисловості УРСР і облвиконкомам з залученням відповідних наукових і проектних організацій розробити і до 1 серпня 1968 року подати Держплану УРСР пропозиції про обсяги протиерозійних робіт, що їх необхідно здійснити в 1971-1980 роках, з розподілом по областях і визначенням виконавців та вартості цих робіт.

7. Відносити за рахунок коштів республіканського бюджету виконання таких робіт по захисту ґрунтів від ерозії:

- проектно-розвідувальні роботи, включаючи ґрунтові та геоботанічні обслідування, облік, інвентаризацію і оцінку якості земель, лісомеліоративні і гідротехнічні вишукування, внутрігосподарську і міжгосподарську організацію території, зв'язані із здійсненням комплексу організаційно-господарських, агротехнічних, лісомеліоративних і гідротехнічних протиерозійних заходів;

- створення полезахисних лісових смуг, закріплення і залісення ярів, балок, берегів річок і водойм, пісків та інших

непридатних земель;

- терасування схилів, будівництво протиерозійних гідротехнічних і протиселевих споруд;

- будівництво ставів і водойм, що мають міжгосподарське значення.

Зазначені роботи по господарствах союзного підпорядкування згідно з постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 20 березня 1967 року N 236 виконуються за рахунок коштів союзного бюджету, що виділяються відповідним міністерствам і відомствам СРСР.

8. Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, Міністерству харчової промисловості УРСР та іншим міністерствам і відомствам, які мають в своєму підпорядкуванні сільськогосподарські підприємства, визначати щорічно, починаючи з 1968 року, за погодженням з Міністерством лісового господарства УРСР, Укрсільгосптехнікою і облвиконкомами обсяги робіт, з розподілом по виконавцях, по захисту ґрунтів від ерозії, грошові асигнування і матеріально-технічні ресурси, чисельність працівників і фонд заробітної плати, необхідні для виконання цих робіт, і відповідні пропозиції подавати Держплану УРСР разом з проектом плану по відповідній галузі народного господарства.

9. Держплану УРСР, Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, облвиконкомам передбачати в річних планах розвитку народного господарства виділення радгоспам та іншим державним господарствам у межах капітальних вкладень, що виділяються по галузі "Сільське господарство", капітальних вкладень на проведення протиерозійних і протиселевих робіт (на створення полезахисних лісових смуг, терасування схилів, будівництво протиерозійних гідротехнічних і протиселевих споруд, будівництво ставів, водойм, а також на виконання зв'язаних з цим проектно-розвідувальних робіт) та чисельність працівників і фонд заробітної плати, необхідних для виконання зазначених проти ерозійних і протиселевих робіт.

10. Міністерству фінансів УРСР щорічно передбачати виділення асигнувань за рахунок коштів державного бюджету на операційні видатки, виходячи з обсягів робіт, що визначаються у відповідності з пунктом 8 цієї постанови, затверджених в установленому порядку:

{ Підпункт "а" пункту 10 втратив силу на підставі Постанови Ради Міністрів УРСР N 282 ([282-78-п](#)) від 16.05.78 }

б) Міністерству лісового господарства УРСР та Міністерству лісової, целюлозно-паперової і деревообробної промисловості УРСР - на проведення в колгоспах, радгоспах і інших державних господарствах робіт по створенню протиерозійних лісових насаджень по ярах, балках, берегах річок і водойм, по залісенню пісків та інших непридатних земель;

{ Підпункт "в" пункту 10 втратив силу в частині виділення коштів на проведення проектно-розвідувальних робіт, зв'язаних з будівництвом в колгоспах ставів і водойм, що мають міжгосподарське значення, створенням полезахисних лісових смуг, терасуванням схилів, будівництвом протиерозійних гідротехнічних і протиселевих споруд, на підставі Постанови Ради Міністрів УРСР N 282 ([282-78-п](#)) від 16.05.78 } в) Міністерству сільського господарства УРСР - на проведення в колгоспах, радгоспах та інших державних господарствах проектно-розвідувальних робіт,

передбачених у пункті 7 цієї постанови.

11. Держплану УРСР, Головному управлінню Ради Міністрів УРСР по матеріально-технічному постачанню забезпечувати щорічне виділення відповідним міністерствам і відомствам матеріально-технічних ресурсів, необхідних для виконання протиерозійних і протиселевих робіт, передбачених народногосподарським планом.

12. Зобов'язати Міністерство сільського господарства УРСР забезпечити силами республіканського проектного інституту по землевпорядкуванню "Укрземпроект" з участю інституту "Діпроводгосп" і експедицій інституту "Союздіпролісгосп", а також відповідних науково-дослідних установ розробку науково обґрунтованих проектів організації території колгоспів, радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств, передбачаючи комплекс організаційно-господарських, агротехнічних, лісомеліоративних і гідротехнічних заходів по боротьбі з ерозією ґрунтів.

При проектуванні протиерозійних заходів передбачати здійснення їх одночасно в межах цілих водозборів або районів, що зазнають водної і вітрової ерозії, не допускаючи розпорощення коштів по багатьох об'єктах.

З метою координації і впорядкування проектно-розвідувальних робіт по захисту ґрунтів від ерозії покласти на інститут "Укрземпроект" Міністерства сільського господарства УРСР функції генеральної проектно-організації.

13. Міністерству сільського господарства УРСР переглянути, при необхідності, структуру інституту "Укрземпроект" та його експедицій, зміцнити матеріально-технічну базу інституту та його підрозділів на місцях, оснастити їх необхідними інструментами, приладами, автотранспортом, поліпшити виробничі і житлові умови спеціалістів інституту і його експедицій з тим, щоб забезпечити виконання в республіці всіх проектно-розвідувальних робіт по захисту ґрунтів від ерозії, розроблення науково обґрунтованих проектів, а також методик і рекомендацій по раціональному використанню і якійсній оцінці земель.

14. Покласти на колгоспи, радгоспи та інші сільськогосподарські підприємства виконання всіх агротехнічних протиерозійних заходів, а при наявності можливостей також і інших видів протиерозійних робіт, включаючи створення нових, доповнення і реконструкцію існуючих захисних лісових насаджень, будівництво найпростіших гідротехнічних споруд, своїми силами і засобами, передбачаючи це у виробничо-фінансових планах.

{ Абзац другий пункту 14 втратив чинність в частині надання колгоспам кредиту на проведення протиерозійних заходів на підставі Постанови Ради Міністрів УРСР N 442 ([442-83-п](#)) від 25.10.83 }
Рекомендувати колгоспам і зобов'язати директорів радгоспів та керівників інших державних сільськогосподарських підприємств для виконання комплексу протиерозійних заходів організувати спеціалізовані ланки, а при значних обсягах робіт - бригади. Українській республіканській конторі Держбанку СРСР надавати колгоспам кредит на проведення протиерозійних заходів, передбачених затвердженими планами, включаючи витрати на придбання протиерозійної техніки, в порядку, встановленому Держбанком СРСР.

15. Покласти на Міністерство сільського господарства УРСР і місцеві сільськогосподарські органи організацію робіт по здійсненню комплексу протиерозійних заходів у колгоспах, радгоспах та інших державних сільськогосподарських підприємствах, а також на землях державного запасу, та відповідальність за виконання

необхідних організаційно-господарських і агротехнічних заходів.

16. Зобов'язати промислові, будівельні, транспортні, геологорозвідувальні та інші підприємства і організації, незалежно від їх відомчого підпорядкування, виконками міських і селищних Рад депутатів трудящих здійснювати на закріплених за ними землях заходи по захисту земель від ерозії своїми силами і коштами.

17. Покласти на керівників і спеціалістів колгоспів, радгоспів та інших підприємств і організацій персональну відповідальність за правильне використання закріплених за відповідними господарствами земель, здійснення протиерозійних заходів і за збереження захисних лісонасаджень та протиерозійних споруд, розташованих на цих землях.

Для забезпечення своєчасної підготовки площ під лісонасадження та будівництво протиерозійних споруд, господарствам і сільськогосподарським органам визначати в натурі земельні ділянки для зазначених потреб, за рік до початку робіт.

18. З метою забезпечення будівництва протиерозійних і протиселевих споруд залізобетонними конструкціями в необхідній кількості залучити для їх виготовлення, крім підприємств Міністерства меліорації і водного господарства УРСР, будівельні і промислові міністерства та відомства. Міністерству меліорації і водного господарства УРСР та облвиконкомам, виходячи з обсягів будівництва цих споруд, у тримісячний строк подати Держплану УРСР пропозиції про розміщення виготовлення зазначених конструкцій по відповідних підприємствах.

19. Міністерству лісового господарства УРСР та Міністерству лісової, целюлозно-паперової і деревообробної промисловості УРСР забезпечити виконання основних обсягів робіт по створенню полезахисних лісових смуг, залісенню ярів, балок, пісків та інших непридатних земель, у відповідності з річними народногосподарськими планами, та вирощування садивного матеріалу як для робіт, що виконуються ними, так і для задоволення потреби в ньому колгоспів, радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств, які створюють захисні лісові насадження своїми силами і коштами.

Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР та Укрсільгосптехніці при потребі виділяти за договорами лісогосподарським організаціям необхідну техніку для посадки лісосмуг і догляду за ними.

Міністерству лісового господарства УРСР за погодженням з Міністерством сільського господарства УРСР і облвиконкомами в тримісячний строк подати Раді Міністрів УРСР пропозиції про передачу йому держлісозоросадників системи Міністерства сільського господарства УРСР, необхідних для вирощування садивного матеріалу.

20. Для забезпечення виконання протиерозійних робіт дозволити Міністерству лісового господарства УРСР організувати в 1968-1970 роках 16 лісомеліоративних станцій і 10 спеціалізованих лісництв, згідно з додатком N 4, та Укрсільгосптехніці створити, де це потрібно, ремонтні майстерні, меліоративні і механізовані загони та оснастити їх необхідною технікою і укомплектувати кадрами.

Держплану УРСР щорічно передбачати для Міністерства лісового господарства УРСР і Укрсільгосптехніки необхідні капіталовкладення на організацію зазначених станцій, лісництв, майстерень і загонів та на оплату техніки.

21. Держплану УРСР, Головному управлінню Ради Міністрів УРСР по матеріально-технічному постачанню і Укрсільгосптехніці передбачати в річних планах виділення в рахунок фондів по галузі "Сільське господарство" Міністерству лісового господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, Міністерству лісової, целюлозно-паперової і деревообробної промисловості УРСР і загонам Укрсільгосптехніки тракторів, автомобілів, сільськогосподарських машин, знарядь і пристроїв, необхідних для виконання робіт по боротьбі з водною і вітровою ерозією і для полезахисного лісорозведення, відповідно до річних обсягів цих робіт.

22. Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству лісового господарства УРСР, Міністерству лісової, целюлозно-паперової і деревообробної промисловості УРСР та облвиконкомам з залученням науково-дослідних і учбових лісгосподарських закладів республіки провести в 1967-1968 роках інвентаризацію всіх захисних лісонасаджень. Організувати за матеріалами інвентаризації розробку в кожному колгоспі, радгоспі і лісовому господарстві заходів по підвищенню меліоративної і захисної ролі лісонасаджень, передбачивши поповнення і реконструкцію їх, боротьбу з шкідниками і хворобами лісонасаджень, організацію охорони їх від порубок і потрав худобою.

23. Для здійснення протиерозійних заходів і забезпечення контролю за охороною ґрунтів з 1 липня 1967 року:

а) організувати в апараті Міністерства сільського господарства УРСР відділ полезахисних лісонасаджень і лісового господарства в колгоспах і радгоспах в кількості 9 чоловік та в складі управління земельних фондів і землеустрою інспекторську групу по охороні ґрунтів в кількості 12 чоловік - в межах чисельності працівників центрального апарату Міністерства;

б) ввести в обласних управліннях сільського господарства посади ст. інженера-агролісомеліоратора і ст. інженера-інспектора по охороні ґрунтів.

Дозволити Міністерству сільського господарства УРСР утримувати в Міністерстві і в обласних управліннях сільського господарства по одній легковій автомашині спеціального призначення з шофером для обслуговування інспекторів по охороні ґрунтів;

в) в апараті Міністерства меліорації і водного господарства УРСР створити групу по боротьбі з ерозією ґрунтів в складі 2 чоловік та ввести в штати обласних управлінь меліорації і водного господарства Кримської, Миколаївської, Одеської і Херсонської областей посаду ст. інженера-агролісомеліоратора в межах чисельності працівників відповідно центрального апарату Міністерства і обласних управлінь;

г) в Міністерстві лісового господарства УРСР створити відділ по боротьбі з ерозією ґрунтів в складі 4 чоловік в межах чисельності працівників центрального апарату Міністерства та в обласних управліннях лісового господарства і лісозаготівель лісостепових і степових областей по одному старшому спеціалісту;

д) в Укрсільгосптехніці в межах штату її центрального апарату створити відділ по боротьбі з ерозією ґрунтів в складі 4 чоловік;

е) в Міністерстві харчової промисловості УРСР створити групу по боротьбі з ерозією ґрунтів в складі 3 чоловік в межах чисельності працівників центрального апарату Міністерства.

Схвалити пропозицію Міністерства лісового господарства УРСР, Запорізького обкому КП України і облвиконкому про організацію в

Запорізькій області обласного управління лісового господарства і лісозаготівель в складі 16 чоловік.

Держплану УРСР виділити додатково Міністерству лісового господарства УРСР чисельність працівників і фонд зарплати на організацію Запорізького обласного управління лісового господарства і лісозаготівель та посад старших спеціалістів, передбачених підпунктом "г" пункту 23 цієї постанови.

24. Дозволити Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР і облвиконкомам ввести в штати районних виробничих управлінь сільського господарства (сільськогосподарських груп райвиконкомів) додатково посаду старшого агролісомеліоратора (старшого лісничого), а в тих районах, де немає старшого інженера-землевпорядника, - і цю посаду.

Додаткові посади в штати обласних і районних виробничих управлінь сільського господарства системи Міністерства сільського господарства УРСР в кількості 521 одиниці та в штати районних виробничих управлінь сільського господарства системи Міністерства меліорації і водного господарства УРСР в кількості 21 одиниці ввести з 1 липня 1967 року за рахунок чисельності працівників районних виробничих управлінь сільського господарства.

Встановити, що старший інженер-землевпорядник в районі виконує одночасно обов'язки районного інспектора по охороні ґрунтів.

25. Zobov'язати Міністерство сільського господарства УРСР і Міністерство харчової промисловості УРСР ввести з 1 липня 1967 року в штати трестів радгоспів, в межах їх чисельності, посади старших інженерів (агрономів) по протиерозійних заходах і лісовому господарству.

26. Zobov'язати Державний комітет Ради Міністрів УРСР по професійно-технічній освіті, Міністерство лісового господарства УРСР, Міністерство сільського господарства УРСР, Міністерство меліорації і водного господарства УРСР розширити навчально-виробничу базу сільських професійно-технічних училищ і організувати в них, починаючи з 1968/69 навчального року, підготовку кваліфікованих робітників по агролісомеліорації і механізації агролісомеліоративних робіт, з щорічним прийомом 900 чоловік по областях згідно з додатком N 5.

Підготовку кадрів кваліфікованих робітників по зазначених професіях провадити за рахунок коштів державного бюджету на умовах, що діють у сільських професійно-технічних училищах по підготовці механізаторів (включаючи норми матеріального забезпечення).

Виконкомам Вінницької, Дніпропетровської, Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Тернопільської і Черкаської обласних Рад депутатів трудящих разом з Державним комітетом Ради Міністрів УРСР по професійно-технічній освіті вирішити питання про забезпечення гуртожитками учнів профтехучилищ по агролісомеліорації і механізації агролісомеліоративних робіт.

27. Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, Міністерству лісового господарства УРСР, Міністерству вищої і середньої спеціальної освіти УРСР, Академії наук УРСР, Українському науково-дослідному гідрометеорологічному інституту і Дніпропетровській групі відділів інституту мінеральних ресурсів Міністерства геології УРСР:

а) розглянути стан наукових робіт по боротьбі з ерозією ґрунтів і захисному лісорозведенню та вжити заходів по докорінному поліпшенню досліджень у цій справі;

б) зосередити наукові дослідження по боротьбі з ерозією ґрунтів в окремих науково-дослідних установах з експериментальними базами, розташованими на еродованих землях, зміцнити їх кадрами, оснастити лабораторним устаткуванням та найновішою протиерозійною технікою;

в) організувати дослідження по освоєнню земель після виробки корисних копалин відкритим способом, по озелененню шахтних териконів та розробці хімічних методів захисту ґрунтів;

г) Міністерству сільського господарства УРСР у двомісячний строк підготувати і подати Раді Міністрів УРСР пропозиції про створення в лісостеповій і степовій зонах республіки двох протиерозійних дослідних станцій у підпорядкуванні Українського науково-дослідного інституту ґрунтознавства ім. О.Н. Соколовського. Покласти на зазначений інститут координацію наукових досліджень по боротьбі з ерозією ґрунтів та науково-методичне керівництво цими дослідженнями в республіці.

28. Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, Міністерству лісового господарства УРСР та Укрсільгосптехніці підготувати і до 1 серпня 1967 року подати Раді Міністрів УРСР проект положення про порядок експлуатації і ремонту протиерозійних гідротехнічних і протиселевих споруд, а також по догляду за захисними лісовими насадженнями до змикання крон.

29. Зобов'язати облвиконкоми в двомісячний строк уточнити обсяги протиерозійних робіт, зокрема по створенню захисних лісонасаджень та будівництву простіших гідроспоруд, що їх будуть виконувати в 1968-1970 роках колгоспи і радгоспи власними силами і засобами з використанням кредитів Держбанку СРСР. Зведені матеріали подати Раді Міністрів УРСР.

30. Зобов'язати Міністерство сільського господарства УРСР, Міністерство меліорації і водного господарства УРСР, Міністерство лісового господарства УРСР та облвиконкоми подавати колгоспам, радгоспам, лісогосподарським і меліоративним підприємствам та організаціям допомогу у виконанні робіт по захисту ґрунтів від вітрової і водної ерозії, розглядати за підсумками весняних і осінніх польових робіт виконання встановлених завдань і вживати заходів до усунення виявлених недоліків у проведенні робіт по захисту ґрунтів і підвищенню їх родючості.

31. Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству меліорації і водного господарства УРСР, Міністерству лісового господарства УРСР, Комітету по пресі при Раді Міністрів УРСР, Комітету по радіомовленню і телебаченню при Раді Міністрів УРСР, Комітету по кінематографії при Раді Міністрів УРСР організувати широку пропаганду заходів по захисту ґрунтів від вітрової і водної ерозії, захисному лісорозведенню і дбайливому ставленню до землі - всенародного багатства і основного джерела збільшення виробництва сільськогосподарських продуктів.

32. Довести до відома міністерств і відомств, обкомів і райкомів партії, облвиконкомів і райвиконкомів, що Центральний Комітет КПРС і Рада Міністрів СРСР постановою від 20 березня 1967 року N 236:

а) встановили, що меліоративні і лісогосподарські органи і загони організацій "Сільгосптехніка" проводять роботи по терасуванню схилів, будівництву протиерозійних гідротехнічних

споруд і створенню полезахисних лісових насаджень за договорами з районними сільськогосподарськими організаціями, а також з колгоспами, радгоспами та іншими сільськогосподарськими підприємствами.

Міністерству сільського господарства СРСР разом з Міністерством меліорації і водного господарства СРСР, Державним комітетом лісового господарства Ради Міністрів СРСР і Всесоюзним об'єднанням "Союзсільгосптехніка" Ради Міністрів СРСР доручено розробити і затвердити за погодженням з Міністерством фінансів СРСР типовий підрядний договір на проведення зазначених робіт;

б) зобов'язали Міністерство тракторного і сільськогосподарського машинобудування затвердити в місячний строк за погодженням з Міністерством сільського господарства СРСР, Всесоюзним об'єднанням "Союзсільгосптехніка" Ради Міністрів СРСР і Державним комітетом лісового господарства Ради Міністрів СРСР план дослідно-конструкторських робіт на 1967-1970 роки по створенню машин і знарядь, необхідних для проведення протиерозійних робіт і вирощування захисних лісонасаджень, вживши заходів до повного задоволення потреби в цих машинах та знаряддях;

в) доручили Державному комітету Ради Міністрів СРСР у питаннях праці й заробітної плати і ВЦРПС за поданням Міністерства сільського господарства СРСР, Міністерства меліорації і водного господарства СРСР, Державного комітету лісового господарства Ради Міністрів СРСР і Всесоюзного об'єднання "Союзсільгосптехніка" Ради Міністрів СРСР у тримісячний строк:

розглянути і вирішити питання про тарифікацію робіт по боротьбі з ерозією ґрунтів, зв'язаних з застосуванням протиерозійних машин і знарядь, нових прийомів агротехніки і вирощування лісонасаджень;

розглянути питання про матеріальне заохочування трактористів-машиністів радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, лісгоспів, механізованих загонів організації "Сільгосптехніка", лісорозсадників, лісомеліоративних та машинно-меліоративних станцій у районах, що найбільш зазнають вітрової ерозії ґрунтів, і при необхідності подати пропозиції до Ради Міністрів СРСР;

г) встановили, що пропозиції Міністерства сільського господарства СРСР по державному обліку земель і охороні ґрунтів від вітрової і водної ерозії є обов'язковими для всіх підприємств, установ і організацій, незалежно від їх відомчої належності;

д) доручили Міністерству сільського господарства СРСР за погодженням з заінтересованими міністерствами і відомствами розробити і подати Раді Міністрів СРСР Положення про Державну інспекцію по охороні ґрунтів;

е) поклали на Державний комітет Ради Міністрів СРСР по професійно-технічній освіті, Міністерство сільського господарства СРСР, Державний комітет лісового господарства Ради Міністрів СРСР і Всесоюзне об'єднання "Союзсільгосптехніка" Ради Міністрів СРСР забезпечення необхідними протиерозійними машинами і знаряддями сільських професійно-технічних училищ, які здійснюють підготовку кваліфікованих робітників по агролісомеліорації і механізації агролісомеліоративних робіт;

ж) встановили, що підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів колгоспів, радгоспів та інших господарств з питань захисту ґрунтів від вітрової і водної ерозії здійснюється на діючих факультетах вузів і в школах підвищення кваліфікації сільськогосподарських кадрів, створених відповідно до постанови ЦК

КПРС і Ради Міністрів СРСР від 15 січня 1966 року N 38 (постанова ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР від 13 квітня 1966 року N 306).

Підвищення кваліфікації виробничих кадрів підприємств та організацій системи Державного комітету лісового господарства Ради Міністрів СРСР повинно здійснюватися на короткострокових курсах, а також у професійно-технічних училищах;

з) прийняли пропозицію Міністерства сільського господарства СРСР про організацію Державного науково-дослідного інституту земельних ресурсів (у Московській області) для наукової розробки питань раціонального використання земельних ресурсів країни і захисту ґрунтів від ерозії, для розробки методів упорядкування землекористування і землевпорядкування, обліку і оцінки якості земель та прогнозів їх використання.

Поклади на вказаний інститут також науково-методичне керівництво роботами, що здійснюються державними проектними інститутами по землевпорядкуванню (діпроземами) міністерств сільського господарства союзних республік;

і) доручили ЦСУ СРСР разом з Міністерством сільського господарства СРСР та Державним комітетом лісового господарства Ради Міністрів СРСР розробити і ввести, починаючи з 1968 року, державну звітність по протиерозійних заходах, включаючи захисне лісорозведення, яке виконується лісгоспами, радгоспами, колгоспами та іншими землекористувачами.

Розроблені ЦК КПРС і Радою Міністрів СРСР заходи по захисту ґрунтів від вітрової і водної ерозії мають велике загальнодержавне значення. Від успішного проведення цих робіт залежить збереження і поліпшення якості сільськогосподарських угідь, зростання врожайності і валових зборів сільськогосподарських культур, повніше задоволення потреб країни у продуктах землеробства і тваринництва.

Центральний Комітет КП України і Рада Міністрів УРСР зобов'язують обкоми партії і облвиконкоми, райкоми партії і райвиконкоми організувати повсякденний контроль за виконанням накреслених заходів по захисту ґрунтів від ерозії, подавати колгоспам і радгоспам, лісгосподарським та меліоративним організаціям і підприємствам, їх партійним організаціям необхідну допомогу у проведенні цих заходів.

Секретар Центрального
Комітету КП України

П.ШЕЛЕСТ

Голова Ради Міністрів
Української РСР

В.ЩЕРВИЦЬКИЙ

Додаток N 1
до постанови ЦК КП України
і Ради Міністрів Української РСР
від 16 травня 1967 р. N 320

**ОБСЯГИ РОБІТ
по створенню полезахисних лісових смуг
в колгоспах і радгоспах Української РСР
на 1968-1970 роки**

(в тис. гектарів)

Області	Всього	з	В тому числі по колгоспах:				Виконуються лісогосподарськими підприємствами Міністерства лісового господарства УРСР			
			у	з	з	у	Всього	у	Всього	в тому
		1968	Всього	у	з	у	1968		числі в	
		році	у	1968	у	1968	році		1968	
			році	році	році	році			році	
Вінницька	1,5	0,5	1,3	0,4	-	-	1,5	0,5		
Дніпропетровська	2,9	0,6	2,0	0,5	-	-	2,0	0,5		
Донецька	1,5	0,4	0,9	0,3	-	-	1,5	0,4		
Житомирська	0,5	0,2	0,5	0,2	-	-	0,5	0,2		
Запорізька	3,6	1,0	2,5	0,7	-	-	2,5	0,7		
Київська	0,8	0,3	0,6	0,2	-	-	0,8	0,3		
Кіровоградська	1,9	0,4	1,7	0,4	-	-	1,9	0,4		
Кримська	3,1	1,0	1,1	0,3	0,3	0,1	1,1	0,3		
Луганська	3,0	0,8	2,0	0,5	-	-	2,5	0,6		
Миколаївська	2,8	0,7	1,9	0,5	0,1	-	1,9	0,5		
Одеська	5,2	0,8	4,0	0,6	0,5	0,1	4,0	0,6		
Полтавська	2,2	0,6	2,2	0,6	-	-	2,2	0,6		
Сумська	0,9	0,3	0,9	0,3	-	-	0,9	0,3		
Тернопільська	0,4	0,1	0,3	0,1	-	-	0,3	0,1		
Харківська	2,4	0,7	1,6	0,5	-	-	2,0	0,6		
Херсонська	2,9	0,8	1,8	0,5	0,6	0,2	1,8	0,6		
Хмельницька	0,9	0,3	0,9	0,3	-	-	0,9	0,3		
Черкаська	1,2	0,4	1,2	0,4	-	-	1,2	0,4		
Чернігівська	0,3	0,1	0,3	0,1	-	-	0,3	0,1		
По УРСР	38,0	10,0	27,7	7,4	1,5	0,4	29,8	8,0		
Крім того, обсяг робіт по господарствах Міністерства м'ясної і молочної промисловості УРСР	0,2	0,1								

ОБСЯГИ РОБІТ
по створенню полезахисних лісових смуг
в радгоспах Української РСР на 1968-1970 роки

(в тис. гектарів)

Області	Всього	з	В тому числі:						
			них	у	Радгоспи	Радгоспи	Радгоспи	Радгоспи	
			1968	Міністерства	Міністерства	Міністерства	Міністерства	1968	у
			році	сільського	меліорації і	водного	харчової	році	у
				господарства	господарства	господарства	промисловості		
				УРСР	УРСР	УРСР	УРСР		
				УРСР	УРСР	УРСР	УРСР		
			Всього	з них	Всього	з них	Всього	з них	з них
			у	у	у	у	у	у	у
			1968	1968	1968	1968	1968	1968	1968
			році	році	році	році	році	році	році
Вінницька	0,2	0,1	0,1	-	-	-	0,1	0,1	-
Дніпропетровська	0,9	0,1	0,8	0,1	0,1	-	-	-	-
Донецька	0,6	0,1	0,6	0,1	-	-	-	-	-
Запорізька	1,1	0,3	1,0	0,3	0,1	-	-	-	-
Київська	0,2	0,1	0,2	0,1	-	-	-	-	-
Кіровоградська	0,2	-	0,1	-	-	-	0,1	-	-
Кримська	2,0	0,7	1,6	0,5	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
Луганська	1,0	0,3	1,0	0,3	-	-	-	-	-
Миколаївська	0,9	0,2	0,5	0,1	0,4	0,1	-	-	-
Одеська	1,2	0,2	1,0	0,2	-	-	0,2	-	-
Тернопільська	0,1	-	0,1	-	-	-	-	-	-
Харківська	0,8	0,2	0,8	0,2	-	-	-	-	-
Херсонська	1,1	0,3	0,1	-	0,8	0,2	0,2	0,1	0,1
По УРСР	10,3	2,6	7,9	1,9	1,6	0,4	0,8	0,3	0,3

Додаток N 2
до постанови ЦК КП України
і Ради Міністрів Української РСР
від 16 травня 1967 р. N 320

**ОБСЯГИ
робіт по закріпленню і залісенню ярів, балок,
пісків, берегів річок і водойм та інших непридатних
земель в колгоспах і радгоспах Української РСР
на 1968-1970 роки**

(в тис. гектарів)

Області	Всього	з них у 1968 році	В тому числі в		З них в районах	
			колгоспах		діяльності Міністерства меліорації і водного господарства УРСР	
			Всього	з них у 1968 році	Всього	з них у 1968 році
Вінницька	6,7	2,1	6,1	1,8	-	-
Волинська	2,1	1,3	1,8	1,2	-	-
Дніпропетровська	6,9	1,2	6,4	1,1	0,1	-
Донецька	4,5	1,5	3,7	1,2	-	-
Житомирська	8,9	3,3	8,9	3,3	-	-
Закарпатська	2,6	0,9	2,5	0,8	-	-
Запорізька	2,7	0,8	2,5	0,8	-	-
Івано- Франківська	1,9	0,5	1,9	0,5	-	-
Київська	8,0	2,3	7,0	2,0	-	-
Кіровоградська	3,1	1,0	3,0	1,0	-	-
Кримська	1,7	0,1	1,7	0,1	-	-
Луганська	8,7	2,0	6,5	1,2	-	-
Львівська	3,0	1,0	2,5	0,8	-	-
Миколаївська	6,5	1,0	4,7	0,3	0,1	-
Одеська	9,2	2,0	8,6	1,7	0,7	0,2
Полтавська	6,4	1,5	6,3	1,5	-	-
Ровенська	4,1	1,3	4,0	1,3	-	-
Сумська	6,4	3,0	6,2	3,0	-	-
Тернопільська	4,9	1,7	4,8	1,6	-	-
Харківська	8,5	3,0	6,4	2,4	-	-
Херсонська	3,2	1,1	1,8	0,6	1,5	0,5
Хмельницька	2,3	1,5	2,3	1,5	-	-
Черкаська	7,4	3,0	7,2	2,9	-	-
Чернівецька	1,5	0,4	1,5	0,4	-	-
Чернігівська	4,8	2,5	4,7	2,4	-	-
По УРСР	126,0	40,0	113,0	35,4	2,4	0,7
з них						

виконується підприємствами:							
Міністерства лісового господарства УРСР	120,0	38,2					
Міністерства лісової, целюлозно-паперової і деревообробної промисловості УРСР (по Закарпатській, Івано-Франківській і Чернівецькій областях)	6,0	1,8					
Крім того, обсяг робіт по господарствах Міністерства м'ясної і молочної промисловості УРСР	0,4	0,1					

ОБСЯГИ
робіт по закріпленню і залісенню ярів,
балок, пісків, берегів річок і водойм
та інших непридатних земель в радгоспах
Української РСР на 1968-1970 роки

(в тис. гектарів)

Області	Всього в радгоспах	з них у 1968 році	В тому числі:					
			В радгоспах Міністерства сільського господарства УРСР	В радгоспах меліорації і водного господарства УРСР	В радгоспах харчової промисловості УРСР	Всього	з них у 1968 році	Всього
Вінницька	0,6	0,3	0,3	0,2	-	-	0,3	0,1
Волинська	0,3	0,1	0,3	0,1	-	-	-	-
Дніпропетровська	0,5	0,1	0,3	0,1	0,2	-	-	-
Донецька	0,8	0,3	0,8	0,3	-	-	-	-
Закарпатська	0,1	0,1	-	-	-	-	0,1	0,1
Запорізька	0,2	-	0,2	-	-	-	-	-
Київська	1,0	0,3	1,0	0,3	-	-	0,1	-

Кіровоградська	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Луганська	2,2	0,8	2,2	0,8	-	-	-	-	-
Львівська	0,5	0,2	0,5	0,2	-	-	-	-	-
Миколаївська	1,8	0,7	1,2	0,5	0,6	0,2	-	-	-
Одеська	0,6	0,3	0,4	0,2	-	-	0,2	0,1	-
Полтавська	0,1	-	-	-	-	-	0,1	-	-
Ровенська	0,1	-	-	-	-	-	0,1	-	-
Сумська	0,2	-	0,1	-	-	-	0,1	-	-
Тернопільська	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-
Харківська	2,1	0,6	2,0	0,6	-	-	0,1	-	-
Херсонська	1,4	0,5	-	-	1,3	0,5	0,1	-	-
Черкаська	0,2	0,1	0,1	-	-	-	0,1	0,1	-
Чернігівська	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-
По УРСР	13,0	4,6	9,6	3,5	2,1	0,7	1,3	0,4	-

Додаток N 3
до постанови ЦК КП України
і Ради Міністрів Української РСР
від 16 травня 1967 р. N 320

ОБСЯГИ
робіт по терасуванню схилів в колгоспах
і радгоспах Української РСР на 1968-1970 роки

(в тис. гектарів)

Області	Всього	з них у	В тому числі по колгоспах:			
			1968	з них у	1968	з них в
		році	році	році	районах	діяльності
					Міністерства	меліорації і
					водного	господарства
					УРСР	
					Всього	з них у
					1968	році
Вінницька	0,9	0,2	0,6	0,1	-	-
Дніпропетровська	0,7	0,1	0,5	0,1	0,1	0,1
Донецька	0,3	0,1	0,3	0,1	-	-
Житомирська	0,2	-	0,2	-	-	-

Закарпатська	2,0	0,4	1,7	0,3	-	-
Запорізька	0,3	-	0,3	-	-	-
Івано-Франківська	0,6	0,2	0,4	0,1	-	-
Київська	1,4	0,3	1,0	0,2	-	-
Кіровоградська	0,6	0,1	0,6	0,1	-	-
Кримська	3,1	1,0	0,5	0,1	0,1	-
Луганська	0,6	0,1	0,6	0,1	-	-
Львівська	0,5	0,1	0,5	0,1	-	-
Миколаївська	0,6	0,1	0,3	0,1	-	-
Одеська	2,5	0,6	2,3	0,6	0,2	-
Полтавська	1,2	0,2	1,0	0,2	-	-
Ровенська	0,3	0,1	0,3	0,1	-	-
Сумська	1,0	0,2	1,0	0,2	-	-
Тернопільська	1,0	0,2	0,9	0,2	-	-
Харківська	0,7	0,1	0,5	0,1	-	-
Херсонська	0,1	-	-	-	-	-
Хмельницька	0,5	0,1	0,5	0,1	-	-
Черкаська	2,7	0,7	1,5	0,3	-	-
Чернівецька	0,4	0,1	0,4	0,1	-	-
Чернігівська	1,8	0,3	1,5	0,2	-	-
Всього	24,0	5,3	17,4	3,5	0,4	0,1
Виконується організаціями Укрсільгосптехніки	-	-	17,4	3,5	0,4	0,1

ОБСЯГИ
робіт по терасуванню схилів в колгоспах,
лісгоспзагах і лісокомбінатах Української РСР
на 1968-1970 роки

(в тис. гектарів)

Області	Всього в	3	В тому числі:		
	радгоспах та	них			
	Держлісфонді	у	Радгоспи	Радгоспи	Радгоспи
Лісгоспзаги	Лісокомбінати	1968	Міністерства	Міністерства	Міністерства
Міністерства	Міністерства	році	сільського	меліорації і	харчової
лісового	лісової,				

Вінницька	1	-
Дніпропетровська	1	1
Донецька	1	-
Запорізька	2	-
Кіровоградська	1	-
Кримська	1	-
Луганська	2	1
Миколаївська	1	-
Одеська	2	1
Полтавська	-	2
Ровенська	-	2
Тернопільська	-	2
Харківська	1	1
Херсонська	1	-
Хмельницька	1	-
Черкаська	1	-
Всього	16	10

Додаток N 5
до постанови ЦК КП України
і Ради Міністрів Української РСР
від 16 травня 1967 р. N 320

ЗАВДАННЯ
по підготовці, починаючи з 1968/69
навчального року, кваліфікованих робітників
по агролісомеліорації і механізації
агролісомеліоративних робіт в сільських
професійно-технічних училищах

Області	Щорічний прийом учнів	
	Всього	в тому числі по механізації агролісомеліоративних робіт
Вінницька	40	20
Волинська	10	5
Дніпропетровська	45	23
Донецька	36	18
Житомирська	40	20
Закарпатська	25	12

Запорізька	30	15
Івано-Франківська	15	7
Київська	44	22
Кіровоградська	30	15
Кримська	15	8
Луганська	60	30
Львівська	20	10
Миколаївська	50	25
Одеська	60	30
Полтавська	50	25
Ровенська	25	12
Сумська	45	23
Тернопільська	40	20
Харківська	50	25
Херсонська	40	20
Хмельницька	20	10
Черкаська	50	25
Чернівецька	20	10
Чернігівська	40	20
Всього	900	450